

Verksamhetsstyrning

Roller och ansvar

juni 2017

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Om InfraSweden2030	3
3.	Organisation för ledning och styrning	3
4.	Medlemmar och stämma	4
4.1.	Intressenter och medlemmar	4
4.2.	Medlemsstämma	5
4.3.	Programkoordinatör	6
5.	Programstyrelse	6
5.1.	Programstyrelse och Valberedning	6
5.2.	Programstyrelsen	7
5.2.1.	<i>Mandat</i>	7
5.2.2.	<i>Arbetsordning</i>	7
5.2.3.	<i>Protokoll</i>	8
5.2.4.	<i>Referensgrupper</i>	8
6.	Programmets operativa ledning	8
6.1.	Programchef	8
6.2.	Ledningsgrupp	9
6.2.1.	<i>Uppgift</i>	9
6.2.2.	<i>Arbetsordning</i>	9
6.3.	Programkontoret	9
7.	Fokusområden	9
7.1.	Fokusområden	9
7.2.	Fokusgrupper	10
8.	Allmänna arbetsprinciper	10
8.1.	Bred förankring	10
8.2.	Intressekonflikt	10
8.3.	Konfidentialitet	10

1. Inledning

Detta dokument anger verksamhetsstyrningen inom strategiska innovationsprogrammet InfraSweden2030 (Programmet) genom att beskriva programmets verksamhetsstyrande funktioner samt ange roller och ansvar.

Detta styrdokument har beslutats i programmets styrelse (Programstyrelsen) och accepterats av de intressenter som anslutit sig som medlemmar till InfraSweden2030. Ändringar och tillägg rörande dokumentet skall upprättas skriftligen och beslutas i Programstyrelsen.

2. Om InfraSweden2030

Målet med InfraSweden2030 är att minska miljö- och klimatpåverkan, utveckla innovationer för transportinfrastruktur och göra transportinfrastruktursektorn till en öppen, dynamisk och attraktiv miljö.

InfraSweden2030 finansieras genom en gemensam satsning av Vinnova, Energimyndigheten och Formas. Inom ett strategiskt innovationsprogram genomförs insatser för forskning och innovation, bland annat genom öppna utlysningar där företag, lärosäten och andra aktörer kan söka medel för forskning och innovation inom området.

Ansvarig myndighet för InfraSweden2030 är Vinnova, som också finansierar Programmet tillsammans med deltagande parter till lika delar. Verksamheten baseras på ett aktivt deltagande från intressenterna till InfraSweden2030 såväl på ledande nivå som i enskilda aktiviteter och projekt samt i utvecklingen av Programmet.

En närmare beskrivning av Programmets syfte och innehåll återfinns i Programbeskrivningen för InfraSweden2030. Programbeskrivningen utgör styrdokument för verksamheten inom InfraSweden2030 och anger de ramar som den årliga verksamhetsplan och budget ska baseras på. Programbeskrivningen ska följas upp årligen och vid behov revideras efter beslut i Programstyrelsen. Programbeskrivningen utgör även grund för Vinnovas beslut att finansiera InfraSweden2030, därför ska revideringar av Program-beskrivningen tillställas Vinnova. Vid större förändringar i Programbeskrivningen ska Programmets intressenter särskilt informeras i samband med Medlemsstämman.

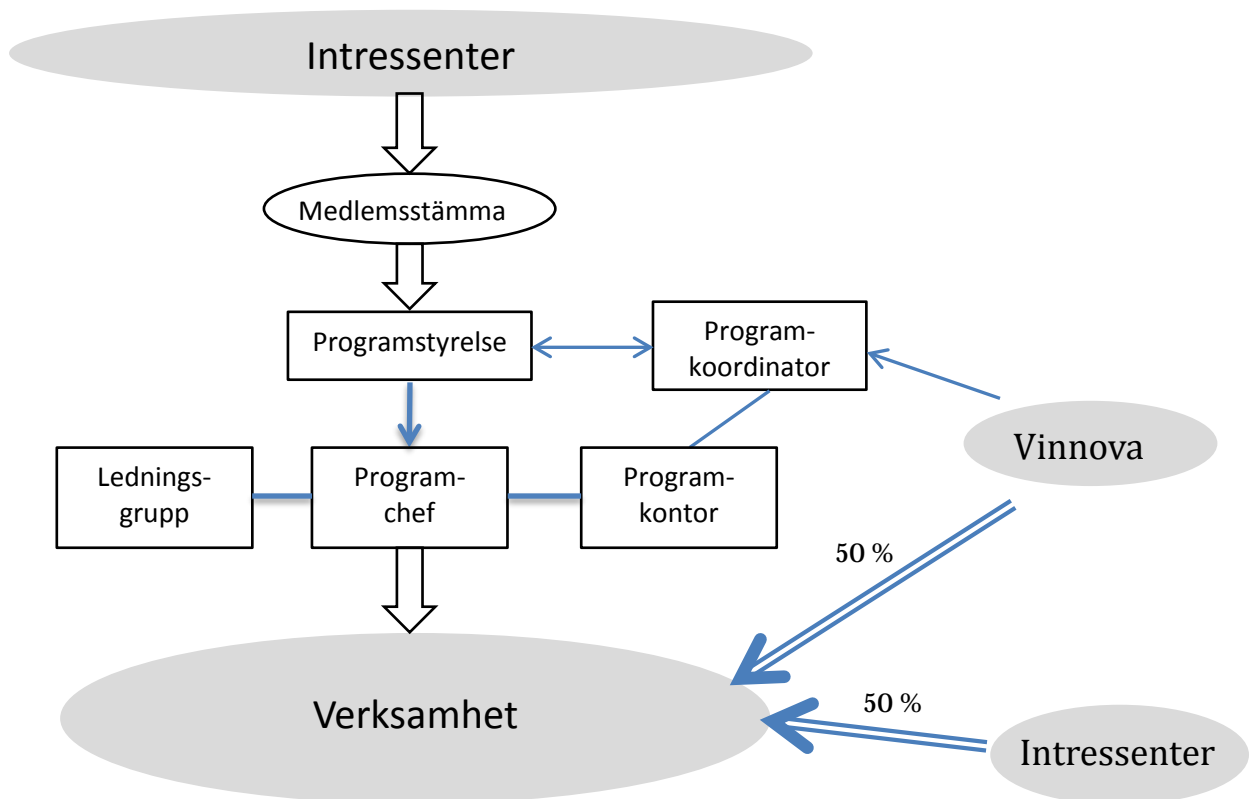
Enligt tilldelningsbeslut från Vinnova (diarienummer 2015-00562) är Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) värdorganisation för InfraSweden2030 och har ansvar för koordineringen (Programkoordinator). Programkoordinator och Programstyrelsen utser i samråd en Programchef som är den som leder koordineringsarbetet genom ett kansli (Programkontor) och en Ledningsgrupp. Programchefen rapporterar till Programstyrelsen.

3. Organisation för ledning och styrning

Avnämare till InfraSweden2030 utgörs av infrastrukturbranschen med industriella och offentliga aktörer, beställare, forskningsutförare m.m. Dessa sammanfattas allmänt som Programmets intressenter.

Programmets övergripande ledning och styrning sker på strategisk nivå genom Medlemsstämma och Programstyrelse, och på operativ nivå genom Programchef, Ledningsgrupp och särskilda Fokusgrupper kopplade till Programmets Fokusområden. Programkontoret är administrativt och operativt sammanhållande av verksamheten. I figur 1 illustreras roller och ansvarsfördelning.

Verksamheten inom InfraSweden2030 omfattar projekt och andra aktiviteter som genomförs i enlighet med separat framtagna överenskommelser/avtal anpassad till projektets eller aktivitetens karaktär och innehåll.

Figur 1: Organisation för InfraSweden2030 ledning och styrning

4. Medlemmar och stämma

4.1. Intressenter och medlemmar

Programmets intressenter kan bli Medlemmar i InfraSweden2030, genom att underteckna Medlemsavtalet.

Medlemmarna påverkar Programmets verksamhet och utveckling dels genom Medlemsstämman, dels genom att delta i arbetsgrupper inom Programmet, framförallt i Fokusgrupper.

Som intressent till InfraSweden2030 har man möjlighet att inom ramen för Programmet:

- ansöka om projekt,
- delta i aktiviteter och arrangemang som organiseras.

Medlemmar förutsätts att aktivt delta i Programmets verksamhet och är därmed med och tar fram och påverkar Programmets forskningsagenda. Som Medlem har man, utöver intressent, möjlighet att:

Verksamhetsmässigt:

- ta del av öppen information, publikationer m.m. som resultat av verksamheten inom Programmet,
- bemanna Fokusgrupper,
- ingå i Programmets Ledningsgrupp.

Påverkan på Programmet:

- föreslå deltagare till samt delta i Fokusgrupper,
- ingå som ledamot i Programstyrelsen,
- delta i och rösta på Medlemsstämman.

Medlemmar där en medarbetare fått förtroende och accepterat ett uppdrag att ingå i Programstyrelsen, Fokusgrupper eller dylikt, förutsätts att aktivt bidra i arbetet och bistå med nödvändig tid så att uppdraget kan fullgöras. Sådant arbete arvoderas normalt ej utan görs som naturainsatser från respektive Medlem. Om en medarbetare på grund av ändrade omständigheter inte längre kan fullgöra uppdrag, ska Medlemmen meddela detta så snart så möjligt för att undvika men för verksamheten.

En Medlem har möjlighet att frånträda sitt medlemskap i InfraSweden2030 i enlighet med villkoren i Medlemsavtalet.

4.2. Medlemsstämma

Intressenter som anslutit sig som Medlemmar i InfraSweden2030 har rätt att närvara och rösta på Programmets Medlemsstämma.

Medlemsstämma i InfraSweden2030 syftar till att säkra förankringen av Programmet hos Medlemmarna och har som uppgift att:

- besluta om Programstyrelsens sammansättning inklusive ordförande och viceordförande i enlighet med denna Verksamhetsstyrning,
- besluta om Valberedningens sammansättning för nästföljande år i enlighet med denna Verksamhetsstyrning,

På Medlemsstämman ska Programstyrelse och Programchef redogöra för bedriven verksamhet och utfall under föregående år, planerad verksamhet och budget för kommande verksamhetsår samt om väsentliga förändringar eller frågor föreligger som påverkar Programmets verksamhet eller inriktning.

Medlemsstämma ska hållas en gång per år senast sista april. Extra Medlemsstämma kan hållas om Programstyrelsen så finner erforderligt eller om det skriftligen begärts av minst 20% av Medlemmarna.

Kallelse till Medlemsstämma ska ske minst tre veckor före stämman, företrädesvis via e-post. Förslag till dagordning och relevanta underlag ska skickas senast tio dagar före stämman. Vid stämma får ej tas upp frågor till avgörande, som ej angivits i utskickad dagordning. Medlemsstämman är beslutsför om mer än hälften av Medlemmarna är närvarande själva eller genom annan medlem som företrädare. Beslut fattas av Medlemsstämman med enkel majoritet.

Medlemsstämma ska protokollföras.

Kopia av justerat protokoll ska tillställas samtliga Medlemmar inom tre veckor från att Medlemsstämma ägde rum. En originalkopia av protokollet ska diarieföras och arkiveras hos Programkoordinatörn KTH.

4.3. Programkoordinatorn

Programkoordinatorn KTH har i samverkan med ett antal intressenter formulerat och ansökt om finansiering för genomförande av Programmet hos Vinnova, som beviljat ansökan. Programkoordinatorns initiala roll är att tillse att Programmets struktur, organisation och verksamhet kommer på plats. Efter att Programmet är på plats, har Programkoordinatorn ansvar i samråd med Programstyrelsen för att en Programchef är utsedd och att ett Programkontor för administration finns på plats. Därutöver svarar Programkoordinatorn tillsammans med Programstyrelsen för att tillse att Programmet fungerar på avsett sätt samt har huvudansvaret för kontakten mot Vinnova.

5. Programstyrelse

5.1. Programstyrelse och Valberedning

Programstyrelsen för InfraSweden2030 väljs av Medlemsstämman och är ansvarig för styrningen av Programmets strategiska inriktning. Programstyrelsen ansvarar även för att i samråd med Programkoordinatorn, utvärdera Programmets verksamhet och inriktning och vid behov vidta korrigerande åtgärder.

Programstyrelsens samlade åtagande är att

- säkerställa att Programmet har en effektiv organisation och ledning,
- säkerställa att de aktiviteter som initieras är i linje med den bakomliggande agendan samt att de bidrar till att Programmets övergripande mål uppnås,
- verka för att det skapas en bred nationell forsknings- och innovationssamverkan inom området,
- agera utifrån en helhetssyn och säkerställa att Programmet är sammanlänkande och kompletterande till övriga insatser inom det strategiska innovationsområdet,
- säkerställa att Programmets mål och planen för dess genomförande med jämna mellanrum ses över och uppdateras,
- känna till de krav på rapportering och styrdokument som Programmet enligt finansieringsbeslut från myndigheterna ska tillhandahålla.

Programstyrelsen består av 8 till 11 ledamöter. Programmets finansiärer ska ha möjlighet att utse högst 2 adjungerande observatörer utan rösträtt. På förslag från ordförande i Programstyrelsen eller från Programchefen kan ytterligare personer adjungeras till styrelsesammanträden dock utan att ha någon rösträtt.

Ledamöterna i Programstyrelsen ska normalt väljas från Programmets intressenter, men högst 2 ledamöter får vara externa. Som Programkoordinator skall KTH alltid garanteras en styrelseplats. I övrigt skall styrelseplatserna företrädesvis fördelas mellan intressenternas medlemmar enligt följande:

Medlemskategori	Antal ledamöter
Programkoordinatorn	1
Näringsliv	4-6
Offentliga aktörer (Beställare)	1-2
Forskningsutförare (lärosäte eller institut)	1
Externa intressenter	0-2
Totalt antal ledamöter	8-11

Styrelseledamöter väljs för två år på Medlemsstämman efter förslag från Valberedningen. Styrelseledamot kan väljas för maximalt tre mandatperioder. Ordförande i Programstyrelsen ska utses från gruppen näringsliv eller beställare.

Valberedningen ska tillse att Programstyrelsens sammansättning successivt förnyas och anpassas till Programmets utveckling, att god spridning erhålls mellan Programmets olika Medlemskategorier och Medlemmar samt att jämställdhet beaktas.

Valberedningen ska bestå av fyra ledamöter och ha följande sammansättning:

- 1 st representant för Programkoordinatorn;
- 2 st näringslivsrepresentanter, att föreslås av branschorganisationerna Sveriges Byggindustrier (BI) samt Svenska Teknik och Designföretagen (STD),
- 1 st representant för beställarorganisationer, att föreslås av Trafikverket.

Den initiala Valberedningen utses av Programstyrelsen i samråd med Programkoordinatorn. Därefter ska Valberedningens sammansättning utses av Medlemsstämman för nästföljande år. Valberedningen utser inom sig ordförande, som också blir sammankallande.

Vid förslag och tillsättning av Programstyrelse och Valberedning ska parterna eftersträva att en jämn könsfördelning kan uppnås.

5.2. Programstyrelsen

5.2.1. Mandat

Programstyrelsen skall

Strategi och mål

- fastställa strategisk inriktning för InfraSweden2030 i linje med av Vinnova godkänd Programbeskrivning,
- fastställa dokumenten "Programbeskrivning", "Medlemsavtal" och "Verksamhetsstyrning" inklusive tillägg och ändringar.

Intressent/medlemsfrågor

- godkänna medlemsansökningar,
- fastställa tidpunkt för Medlemsstämma.

Programmets genomförande

- godkänna Programledningens förslag till s.k. "enskilda projekt" innan inlämnande av ansökan till Vinnova.
- besluta om förslag till Vinnova för större förändringar i, eller eventuell nedläggning av, beviljade projekt,
- fastställa underlag för öppna utlysningar före inlämning till Vinnova,
- besluta om uppföljningsindikatorer samt löpande uppföljning av dessa för att mäta framgång i InfraSweden2030. Indikatorernas utveckling ska årligen redovisas till Vinnova,
- besluta om strategiska förbättringsåtgärder till följd av Programmets uppföljning,
- godkänna av Programledningen föreslagna prioriteringar, verksamhetsplaner och budgetar för InfraSweden2030,
- tillse att resultat sammanställs och delges Programmets alla Medlemmar.

5.2.2. Arbetsordning

Programstyrelsen skall hålla minst 4 ordinarie sammanträden med rimliga intervaller under ett verksamhetsår.

Skriftlig kallelse till sammanträde ska tillställas ledamöterna och finansiärernas observatörer i Programstyrelsen, företrädesvis via e-post, minst tre veckor före sammanträdesdagen.

Senast en vecka före sammanträdet ska en dagordning med relevanta underlag fastställas av styrelseordföranden och skickas, företrädesvis via e-post, till samtliga styrelseledamöter och finansiärernas observatörer .

Extra sammanträde ska hållas om styrelseledamot eller Programchef begär detta. Ordföranden skall i samråd med Programchefen kalla till sådant sammanträde, som ska

hållas senast två veckor efter det att ordföranden mottagit sådan begäran. Kallelse och dagordning och relevanta underlag ska skickas, företrädesvis via e-post, senast en vecka före extra sammanträdet.

Programstyrelsen är beslutför om mer än hälften av styrelseledamöterna är närvarande. Beslut fattas av Programstyrelsen med enkel majoritet. Vid lika antal röster har ordföranden utslagsröst.

5.2.3. Protokoll

Programstyrelsens sammanträden ska protokollföras.

Avvikande mening hos styrelseledamot ska antecknas i protokollet.

Protokoll ska föras av en särskilt utsedd protokollförare och justeras av ordföranden och en av Programstyrelsen utsedd protokolljusterare.

Per capsulam-protokoll ska undertecknas av samtliga styrelseledamöter.

Kopia av justerat protokoll ska tillställas samtliga styrelseledamöter samt Programchefen och finansierarnas observatörer inom två veckor från att mötet ägt rum. En originalkopia av protokollet ska diarieföras och arkiveras på Programkontoret.

5.2.4. Referensgrupper

Programstyrelsen kan besluta om att tillsättas särskilda referensgrupper som ska behandla och ge rekommendationer i särskilda frågor av övergripande karaktär för Programmet, t ex hur tillgängliggörande och nyttjande av resultat ur Programmets verksamhet kan ske och utvecklas.

Programstyrelsen beslutar på egen hand uppdrag, omfattning och bemanning av dessa referensgrupper. Normalt ska ledamot i referensgrupp inte arvoderas.

6. Programmets operativa ledning

Programmets operativa ledning ansvarar för den löpande verksamheten enligt av Programstyrelsen fastställd verksamhetsplan och budget. Programmets operativa ledning utgörs av Programchef, Ledningsgrupp och Fokusgrupper.

6.1. Programchef

Programchefen har det övergripande ansvaret att leda och utveckla Programmets operativa verksamhet i enlighet med Programstyrelsens riktlinjer och beslut. Programchefen utses och anställs av Programkoordinatören efter samråd med Programstyrelsen.

Programchefen rapporterar till Programstyrelsen och har bland annat följande uppdrag och ansvar:

- Leda arbetet i Ledningsgruppen och i Programkontoret;
- Föreslå för beslut i Programstyrelsen, årligt förslag på budget och verksamhetsplan för Programkontoret samt Programmets operativa verksamhet;
- Ansvarar för den ekonomiska uppföljningen av Programmet och avrapporteringen till Vinnova;
- Har huvudansvar för beredning av
 - o underlag för öppna utlysningar för beslut av Programstyrelsen,
 - o beslutsunderlag till Programstyrelsen beträffande förslag till enskilda projekt,
 - o bedömning och prioritering av inkomna ansökningar inom ramen för öppna utlysningar, för styrelsens rekommendation till Vinnova
- Har huvudansvar för beredning av

- uppföljning och utvärdering av verksamheten inom Programmets olika Fokusgrupper,
 - uppföljningsrapporter om Programmet till Programstyrelsen, Medlemsstämman och Vinnova.
- Tar fram förslag till avtal, styrdokument m.m. för genomförande av verksamheten inom Programmet;
 - Tillsätter Fokusgruppsledare utifrån förslag från Ledningsgruppen.

Till sitt stöd har Programchefen dels Programmets Ledningsgrupp för att ta fram underlag och bedömningar, dels Programkontoret som administrativt stöd.

6.2. Ledningsgrupp

Ledningsgruppens ledamöter utses från medlemskretsen av Programchefen och Programstyrelsen i samråd. Ledningsgruppen ska utgöras av 4-5 personer och bör bestå av representanter för både akademi och näringsliv och eventuellt offentliga beställare.

6.2.1. Uppgift

Programchefen leder Ledningsgruppen samt ansvarar för denna gentemot Programstyrelsen. Ledningsgruppen har till uppgift att stödja Programchefen, ta fram underlag för beredning och planering av frågor angivna ovan samt bidra till koordinering och uppföljning av arbetet inom Fokusgrupperna, se nedan.

6.2.2. Arbetsordning

Programledningen ska hålla regelbundna möten, minst varannan månad, på förslag från Programchefen, som är ordförande vid dessa möten. Om Programchefen av någon anledning inte kan delta i ett schemalagt ledningsmöte, skall denne utse en tillförordnad ordförande.

Senast en vecka före mötet ska en dagordning fastställas av Programchefen och skickas till samtliga ledamöter i Ledningsgruppen tillsammans med relevant underlag.

Vid Programledningsmöten ska minnesanteckningar föras av utsedd mötessekreterare och återge kort summering av diskussioner, rekommendationer samt underlag som sammanställts till Programchef/Programstyrelse.

6.3. Programkontoret

Programkontoret, som leds av Programchefen, finns placerat hos Programkoordinatören och ska bland annat:

- erbjuda stöd till Programmets styrande funktioner, bereda rapporter och beslutsunderlag,
- ansvara för dokumenthantering inom Programmet,
- ansvara för upprätthållande av Programmets IT-plattform,
- ta fram förslag till en kommunikationsplan;
- ta fram kommunikationsmaterial om Programmet,
- ombesörja kontakt med Programmets Medlemmar.

7. Fokusområden

7.1. Fokusområden

Innovations- och utvecklingsmiljön inom InfraSweden2030 innehåller ett antal Fokusområden, vars handlingsplan bidrar till att uppnå Programmets mål. Dessa Fokusområden beskrivs närmare i Programbeskrivningen.

7.2. Fokusgrupper

Till varje Fokusområde kan kopplas en s.k. Fokusgrupp med uppgift att:

- bidra till verksamhetsmässig utveckling av Fokusområdet,
- ta fram förslag på och formulera utlysningar inom Fokusområdet,
- bistå i gransknings- och urvalsprocesser inför rekommendation av projektansökningar gentemot Ledningsgruppen och Programstyrelsen.

Varje Fokusgrupp består av 4-6 ledamöter och leds av en Fokusgruppsledare som rapporterar till Programchefen. Fokusgruppsledare kan ingå i Ledningsgruppen.

Fokusgrupperna och dess Fokusgruppsledare bemannas med genom naturainsatser från Medlemmarna. Programchefen i samarbete med Ledningsgruppen har därvid ansvar för rutiner där Medlemmarna ges möjlighet att föreslå ledamöter till och delta i arbetet inom Fokusgrupperna. Därvid ska eftersträvas att en relevant och bred bemanning med representanter från så många olika Medlemskategorier som möjligt uppnås. Programstyrelsen beslutar på Programchefens rekommendation om bemanning av Fokusgrupperna.

8. Allmänna arbetsprinciper

8.1. Bred förankring

Vid val av styrelseledamöter och bemanning av Ledningsgrupp och Fokusgrupper ska InfraSweden2030 eftersträva och säkerställa en balanserad representation för olika aktörer inom transportinfrastruktursektorn samt eftersträva en mix av personer med kompetenser och erfarenheter utifrån den strategiska inriktning och plan som föreligger inom Programmet.

I enlighet med rekommendation från VINNOVA ska Ledningsgruppen tillse att en jämställd fördelning uppnås för Programstyrelse och andra organ.

8.2. Intressekonflikt

Varje ledamot i Programstyrelse, Ledningsgrupp eller Fokusgrupper skall omedelbart informera styrelseordföranden, Programchef respektive Programchef/Fokusgruppsledare om det föreligger risk för konflikt mellan dennes personliga och/eller dennes normale uppdragsgivares intressen respektive intressen och målsättningar inom Programmet. Ordförande/ Programchef/ Fokusgruppsledare ska därefter underrätta övriga samt vidta lämpliga åtgärder. Om intressekonflikt enligt ovan är konstaterad får vederbörande ej delta i beredning eller beslut i aktuell fråga.

Om någon ledamot i Programstyrelse, Ledningsgrupp eller Fokusgrupper misstänker att risk för intressekonflikt finns rörande en annan ledamot, ska detta anmälas till ordförande i Programstyrelsen respektive Programchef.

8.3. Konfidentialitet

Ordförande/Programchef/Fokusgruppsledare ska se till att övriga deltagare tydligt informeras i förväg om någon information som lämnas är att betraktas som konfidentiell. Vid behov ska sekretessavtal ingås.